

موافقتنامه سه جانبه میان جمهوری
اسلامی افغانستان، ناروی و کمیشنری
عالی ملل متحد در امور پناهندگان

کابل - ۱۳۹۰/۴/۱۹

تفاهم نامه سه جانبه میان حکومت ناروی، جمهوری اسلامی افغانستان و کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان UNHCR

حکومت ناروی، جمهوری اسلامی افغانستان و کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان UNHCR منبع تحت نام (طرفها) یاد میگردد.

الف: با تصدیق اینکه ترک و برگشت به یک کشور حق مسلم و بشری تمام اتباع آن بوده و در ماده (۱۳) فقره (۲) اعلامیه حقوق بشر سال ۱۹۴۸ و ماده (۱۲) میثاق بین المللی سال (۱۹۶۶) در مورد حقوق مدنی و سیاسی تسجیل یافته است.

ب: با یاد آوری اینکه موافقت در مورد تدابیر موقتی در افغانستان الی تأسیس مجدد ادارات حکومتی دائمی تحت سرپرست سازمان ملل متحد بتاريخ ۵ دسامبر سال ۲۰۰۱ در شهر بن به امضای رسیده است (موافقتنامه بن)، که اساسی را برای نیل به صلح دائمی، وحدت ملی، مصالحه و انکشاف اجتماعی و اقتصادی در افغانستان گذاشته است و با اشاره به اینکه پیشرفت های به میان آمده با ایجاد حکومت جمهوری اسلامی افغانستان در ۲۲ جون ۲۰۰۲ بدنبال لویه جرگه اضطراری صورت گرفته است.

ج: با استقبال از این حقیقت که تعداد کثیری از اتباع افغان قبلاً از کشور های همسایه بوطن شان برگشت نموده و تعدادی زیادی نیز که مهارتها و تجارب ارزشمندی را با خود همراه دارند، در حال برگشت اند.

د: با استقبال از عودت افغانها که حین عودت بوطن، تجارب ارزشمندی را با خود به همراه میاورند، به شمول انهاییکه از کشورهای خارج از منطقه عودت مینمایند:

ه: با عزم به همکاری درجهت تسهیل و مساعدت به عودت داوطلبانه در شرایط مصئون، باعزت بطور منظم و استقرار مجدد و موافقانه افغانهاییکه فعلاً در ناروی میباشند و میخواهند عودت نمایند:

و: باملاحظه ارزشمندی طرفها بمنظور همکاری با یکدیگر بخاطر رعایت کامل حقوق بین المللی بشرو معیارهای حقوق بشر خصوصاً در مورد عودت اشخاصیکه از بیم تعقیب، از روکش مکش های مسلحانه دیارشان را ترک نموده اند، در شرایط مصئون و ابرومندان.

ز: با شناسایی ضرورت به ایجاد چهارچوب برای چنین همکاری، تأمین پلانگذاری مناسب و همچنان بمنظور توافق در مورد طرز العمل ها و شیوه های معین و برنامه های عودت و استقرار مجدد که در صورت مناسب بودن توسط سازمان های بین الحکومتی و غیر حکومتی مورد حمایت قرار می گیرند.

ذیلاً به تفاهم رسیده اند:

ماده اول

حدود

این تفاهم نامه سه جانبه هرتبعه افغان را که در قانون افغانستان از آن تعریف بعمل آمده و در کشور ناروی اقامت مینماید بدون ملاحظه موقف حقوقی وی، تحت پوشش قرار میدهد.

ماده دوم

اهداف

با این تفاهم نامه سه جانبه، طرفها در نظر دارند اساسات را برای یک پروسه دقیقاً هماهنگ شده، مرحله وار و بشری، عودت مساعد شده افغانهای مقیم ناروی که اولویت عودت داوطلبانه را احترام نموده و همه شرایط افغانستان، اهمیت برگشت مصئون، باوقار، دائمی، باثبات و برنامه عودت داوطلبانه افغانها را در نظر میگیرند، ایجاد نمایند.

ماده سوم

چگونگی های عودت

طرفها بدینوسیله میپذیرند که عودت تمام افغانها با در نظر داشت تطبیق درست این فقره، مطابق به اراده آزاد خودن آنان متکی به در ک آنی از شرایط محلات مورد نظر عودت و هرگونه ادامه اقامت در ناروی صورت میگیرد.

۱. افغانهای که برایشان مقام پناهنده گی اعطا گردیده است، عودت شان به افغانستان متکی به اراده آزاد خودشان و در مطابقت با کنوانسیون (۱۹۵۱) و پروتوکول (۱۹۶۷) صورت پذیر.
۲. افغانهای که بدلیل بشری دارای مجوز اقامت میباشند میتوانند با اراده آزاد شان به افغانستان عودت نمایند.
۳. افغانهای که دارای ضروریات حمایت حقوقی و دلایل مجبره نباشند، میتوانند الی ختم محدوده زمانی که برای خروج از ناروی برایشان بعد از رد آخرین درخواست پناه جویی شان تعیین گردیده است، عودت داوطلبانه را به کشور انتخاب نمایند.

در مطابقت با کنوانسیون ۱۹۵۱ در مورد وضعیت پناهنده گان و پروتوکول ۱۹۶۷ آن و قانون مربوطه ملی ناروی بدیل های (الترناتیف) عودت داوطلبانه را از نقطه نظر حقوق بین المللی نیز قابل قبول باشند، در ارتباط با افغانهای که دارای ضروریات حمایت حقوقی و یا مجبره بشری که توجیه کننده تمديد اقامت شان در ناروی نبوده ولی با وصف سپری شدن یک ماه از برنامه عودت داوطلبانه که درین تفاهم نامه تسجیل یافته است، استفاده ننمایند، ممکن است در نظر گرفته شوند. طرفها میپذیرد که این الترناتیف ها در آخرین مرحله منحيث آخرین چاره مورد استفاده قرار خواهند گرفت. قبل از متصل شدن

به این الترناتیف ها(بدیل ها) در قسمت افراد مورد نظر، تمام ملحوظات و جهات بشری و وضعیت انها را در نظر گرفته، آگاهی لازم و کافی برایشان ارایه و هر نوع سعی و تلاش برای تشویق انها بخاطر انتخاب عودت داوطلبانه بخرچ داده خواهد شد.

حکومت ناروی اطمینان میدهد که وضعیت متغیر داخل افغانستان و چالش های موجود در قسمت تامین خدمات اساسی برای تمام شهروندان افغان را در نظر خواهد داشت.

حکومت ناروی اطمینان حاصل خواهد نمود تا در زمان تصمیم گیری بالای عودت افغانها از ناروی، وضعیت امنیتی در مناطق اصلی عودت کننده گان در افغانستان بطور لازم در نظر گرفته شود.

پروسه عودت افغانهاییکه دارای ضروریات حمایت حقوقی و ضروریات مجبره بشری نمی باشند بصورت مرحله وار، منظم و انساندوستانه خواهد بود. و بتعداد قابل اجرا انجام خواهد شد.

الترناتیف(بدیل) های عودت داوطلبانه برای افرادی که تحت فقره(۳) این ماده قرار میگیرند، الی سه ماه بعد از امضای این تفاهم نامه، در اصول مورد استفاده قرار نخواهند گرفت.

ماده چهارم

ورود مجدد

جمهوری اسلامی افغانستان ورود مجدد اتباع خویش را خواهد پذیرفت و تاجاییکه مناسب است در تشخیص تابعیت افرادی که قصد انتفاع از مساعدت تحت این تفاهم نامه را دارند، در کوتاه ترین زمان ممکن کمک خواهد کرد. جمهوری اسلامی افغانستان و حکومت ناروی درین خصوص به منظور اجتناب از هرگونه موارد بی وطنی افراد، همکاری نزدیک خواهند نمود.

ماده پنجم

تعهدات مبنی بر عودت

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان با سایر طرفهای ذیربط، اقدامات لازمه را جهت تامین برگشت بدون ترس از اذیت، تهدید، شکنجه، تبعیض، تعقیب قانونی یا سایر اقدامات جزایی افغانهای مقیم خارج از کشور به هر شکل ممکن اتخاذ خواهد نمود. این تضمین امنیتی حق مقامات ذیصلاح افغان را در قسمت تعقیب و پیگرد جنایت کاران جنگی، مرتکبین جنایات بشری که در قوانین بین المللی تعریف گردیده است یا مرتکبین سایر جرایم شدید اجتماعی، از قبیل قتل افراد یا مصدوم نمودن اعضای بدن آنها نقض خواهد کرد.

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان ضمانت های مندرج در فرمان شماره ۲۹۷ مورخ ۳ جون ۲۰۰۲ مطابق ۱۳/۰۳/۱۳۸۰ را که موارد عودت داوطلبانه و مصئون را از کشور ناروی و اعاده دوباره اموال منقول عودت کننده گان را در بر میگیرد، در نظر خواهد داشت.

ماده ششم

آزادی در انتخاب محل بود و باش

جانب جمهوری اسلامی افغانستان می پذیرد که افغانهای برگشت کننده از خارج جهت مسکن گزینی در محلات سکونت قبلی خویش یا هر محل دیگر مورد انتخاب شان در داخل افغانستان آزاد خواهند بود.

ماده هفتم

وضعیت حقوقی و تعادل

جانب جمهوری اسلامی افغانستان در مطابقت با قوانین افغانی، موقف قانونی افغانهای عودت کننده از ناروی را از جمله توالد، وافیات فرزند خوانده گی ها، ازدواج و طلاقها را قبول مینماید. جانب افغانستان تا جائیکه مناسب است دیپلوماها و تصدیق نامه های اکادمیک و مهارتهای مسلکی افغانها را که هنگام اقامت در ناروی کسب نموده اند، مورد شناسایی قرار خواهد داد.

ماده هشتم

نقش UNHCR

نقش مساعدتی، تسهیلاتی و نظارتی UNHCR در پیروسة عودت افغانها، جهت حصول اطمینان از انجام آن در مطابقت با مواد مندرج این تفاهم نامه سه جانبه توسط دوطرف دیگر، کاملاً احترام خواهد شد. اداره UNHCR بر علاوه عملیات خویش در داخل افغانستان، در همکاری با سایر مؤسسات همکار تهیه اطلاعات و ارائه مشورت و ثبت نام را در داخل ناروی انجام خواهد داد.

ماده نهم

ارائه معلومات و آگاهی دهی

حکومت ناروی و UNHCR همکاری نزدیک خواهند نمود تا در صورت لزوم به مساعدت سایر سازمانهای حکومتی و غیر حکومتی مربوطه، اطلاعات واقعی و دقیق را در مورد عودت و اسکان مجدد افغانهای که تحت پوشش این تفاهم نامه قرار میگیرند ارائه نمایند، تا

در تصمیم شان مبنی بر عودت به وطن شان، در اطلاع کامل از حقایق قرار گیرند. با توجه به این موضوع حکومت ناروی و UNHCR در همکاری با سایر شرکاء برای افغانهای مقیم ناروی در داخل این کشور یک کمپاین اطلاعاتی را براه خواهد انداخت.

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان بمنظور ایجاد شرایط مساعد جهت اسکان مجدد مصئون و آبرومندانۀ عودت کنندگان، هرگونه تدابیر لازم را جهت آگاهی دهی به مردم اتخاذ خواهد نمود.

ماده دهم

مشورت دهی ثبت و ارائه اسناد

UNHCR مطابق مسئولیت وظیفوی خویش، جهت اطمینان از خصوصیت داوطلبانۀ تصمیم عودت، در مشورت با حکومت ناروی، مناسبترین طرق مشوره دهی و ثبت نام افغانهای را که تصمیم عودت را به خود میگیرند، بوجود آورده و در صورت لزوم کمک سازمانهای حکومتی و غیر حکومتی تقاضا خواهند نمود.

فورمهای خانه پُری شده عودت داوطلبانۀ (VRF's)، که توسط حکومت ناروی در همکاری با UNHCR در داخل ناروی صادر گردیده و توسط هر فرد (مرد وزن بالغ افغان) امضامیگردند، مندیث سند معتبر مسافرتی توسط طرفها به مقصد عودت به افغانستان الی منزل مقصود نهایی شان، تحت پوشش این تفاهم نامه سه جانبه، به رسمیت شناخته خواهند شد. (VRF's) توسط یک نماینده UNHCR امضاء خواهد شد تا داوطلبانۀ بودن تصمیم عودت را تأیید نماید.

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان بدون تأخیر اسناد معتبر مسافرتی را به افغانهاییکه اظهار تمایل به عودت از ناروی، به اساس پروگرام عودت داوطلبانۀ مینمایند و اسناد تثبیت هویت در اختیار ندارند، از طریق نماینده گی دیپلوماتیک خویش در ناروی صادر خواهند نمود. حکومت ناروی در پرداخت هزینه صدور این مدارک برای افغانهای که به اساس این تفاهم نامه سه جانبه به کشور خویش عودت می نمایند، مساعدت خواهد نمود.

ماده یازدهم

حفظ وحدت فامیلی

در مطابقت با اصل حفظ وحدت خانواده گی عودت کنندگان، حکومت ناروی در همکاری با طرفهای دیگر در مواردیکه تمام اعضای خانواده افغان بوده و تحت پوشش تفاهم نامه سه جانبه تصمیم عودت به افغانستان را داشته باشند، سعی خواهند نمود تا خانواده ها بطور واحد عودت نموده و از جداسدن غیر داوطلبانۀ اعضای آن جلوگیری بعمل آید. هرگاه چنین تلاشها به ناکامی انجامد

یک میکانیزم جهت توحید مجدد آنها در افغانستان و یا در ناروی، در مطابقت با قوانین ملی ناروی و قوانین بین المللی، ایجاد خواهد شد. بمنظور نگهداشت وحدت خانواده ها، به همسران غیر افغان و اطفال افغانهای عودت کننده اجازه ورود و اقامت در افغانستان داده خواهد شد. این تعهد همچنان شامل حال انعدده همسران غیرافغان و اطفال پناهنده گان متوفی افغانی که خواهان دخول و اقامت در افغانستان جهت تامین حفظ روابط فامیلی میباشند، نیز میگردد. به همین ترتیب جمهوری اسلامی افغانستان دخول و اقامت آنها را در مطابقت با نورمهای قوانین ملی خویش برای دخول و اقامت خارجی ها تنظیم خواهد نمود و دادن تابعیت را به آنها به طور مطبوع در نظر خواهد گرفت. ویژه هابه این منظور توسط نمایندگی دیپلوماتیک افغانستان در ناروی بدون تاخیر صادر خواهند شد.

ماده دوازدهم

اقدامات ویژه در قسمت افراد آسیب پذیر

طرفها، اقدامات خاصی را به منظور تأمین حمایت، مساعدت و مواظبت کافی از گروپ های آسیب پذیر در تمام پروسه عودت و اسکان مجدد اتخاذ خواهند نمود. خاصتاً تدابیر خاصی اتخاذ خواهند شد تا اطمینان حاصل گردد که اطفال خوردسن و بدون سرپرست قبل از برقراری تماس با اعضای فامیل شان و یا بدون اتخاذ تدابیر و تهیه امکانات کافی برای شان در داخل افغانستان، عودت داده نشوند.

ماده سیزدهم

دسترسی بین المللی قبل و بعد از برگشت

به منظور اینکه UNHCR بتواند نقش مؤثر خویش را در حمایت بین المللی ایفا نماید و در تطبیق مندرجات این تفاهم نامه سه جانبه تسهیلات لازم را فراهم نماید، بآدست دسترسی آزاد و بدون ممانعت به افغانهای که در ناروی زنده گی مینمایند و تحت پوشش این تفاهم نامه قرار میگیرند داشته باشد. همچنان UNHCR به مجموع عودت کننده گانی که در نقاط مختلف افغانستان از جمله میدان های هوایی موقعیت دارند دسترسی بدون قید و شرط خواهد داشت. همچنین افغانها نیز باید به مأمورین UNHCR دسترسی کامل داشته باشند.

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان همکاری همه جانبه خویش را با کارمندان کمیشنری عالی ملل متحد در امور پناهنده گان و دادن اجازه به آنها، غرض نظارت از چگونگی برخورد و سلوک با عودت کننده گان مطابق اصول و حقوق بشری منجمله تطبیق تعهدات شامل این تفاهم نامه و فرمان شماره ۲۹۷ مؤرخ ۱۳۸۰/۰۳/۱۳ (۳ جون ۲۰۰۲) توسعه خواهد داد.

به این اساس جانب افغانستان از وقوع هر نوع اتفاقات استثنایی از قبیل گرفتاری، توقیف و اقدامات جزایی در مورد عودت کننده گان در مطابقت با قوانین خویش، UNHCR را در جریان قرار میدهد. جانب افغانستان در همچو موارد و مدارک قانونی آنرا تهیه و در صورت تقاضا بدسترس کارکنان

UNHCR گذاشته و بصورت فوری زمینه دسترسی آنها به چنین عودت کننده گان مهیا خواهد نمود. به اساس این فقره دسترسی مجوز به کارمندان کمیشنری عالی سازمان ملل در امور پناهنده گان تا جاییکه مناسب باشد وسعت خواهد یافت و مؤسسات حکومتی و غیر حکومتی را که UNHCR در مشوره با طرفهای مربوطه جهت تطبیق یک یا چند بخش پروگرام عودت کننده گان با آنها توافق مینماید را نیز دربر خواهد گرفت.

ماده چهاردهم

ماهیت مصوونیت بازگشت

در مطابقت با اجرای این تفاهم نامه سه جانبه، حکومت ناروی مسئولیت مصوونیت افغانهای را که تحت پوشش آن عودت مینمایند، الی خروج از نقطه بندری خویش دارا خواهد بود. مسئولیت مصوونیت عودت کننده گان و دارایی های شخصی شان در جریان مسافرت بدوش انتقال دهنده و تا جاییکه قابلیت تطبیقی داشته باشد بدوش سازمان بین المللی که تطبیق سفر را به عهده دارد، میباشد. حکومت جمهوری اسلامی افغانستان مسئولیت مصوونیت آنها را در قلمرو افغانستان بدوش خواهد داشت.

ماده پانزدهم

تدابیر مراقبت صحی

حکومت ناروی اطمینان حاصل خواهد کرد که همه افغانهای که تحت این تفاهم نامه عودت مینمایند از امکان معاینات اساسی صحی قبل از خروج آگاه شوند و برپیشان فرصت دسترسی به مراقبت صحی در ناروی به اساس خواست شان داده شود.

ماده شانزدهم

مهاجرت و تشریفات گمرکی

جمهوری اسلامی افغانستان و حکومت ناروی به منظور حصول اطمینان از انجام سریع عودت افغانها و انتقال دارائی های شان، مقررات گمرکی، صحی و مهاجرتی خویش را که معمولاً در نقاط عبوری مرزی اجراء میشوند، تسهیل و تسریع خواهند داد. دارائی های شخصی، خانواده، اجناس برقی، پول نقد و مواد غذایی عودت کننده گان از پرداخت هر نوع مالیه، تکس، و تعرفه در صورتیکه صادرات چنین اموال از دیدگاه قوانین ملی مربوطه ناروی و واردات آنها با قوانین و مقررات

مربوطه ملی افغانستان منافات نداشته باشد، معاف میگردند. لستی که این اجناس را مشخص میسازد توسط طرفهای مربوطه به زودترین فرصت ممکن بعد از امضای این تفاهم نامه سه جانبه ترتیب و تبادل میگردد.

ماده هفدهم

ورود به میدان هوایی و ترتیب ترانزیتی

طرفین به این تصمیم رسیده اند که در اکثر حالات، مناسب ترین طریقه برگشت از کشور ناروی به افغانستان از مسیر هوا بوده و اکثر پروازها از طریق میدان هوایی بین المللی کابل صورت خواهند گرفت. UNHCR و مؤسسه تطبیق کننده مسافرت، تاجاییکه صورت تطبیقی داشته باشد اجازه دسترسی بدون ممانعت را در پذیرش عودت کننده گان در میدان هوایی دارا خواهند بود. با مساعدت سایر طرفها و کمک مالی حکومت ناروی جانب، افغانستان تسهیلات مناسبی را در جهت پذیرایی برگشت کننده گان تأمین خواهد نمود، مخصوصاً در قسمت ترانزیت امن و مصئون کسانیکه مربوط به گروپ های آسیب پذیر اند الی محلات اصلی بود باش شان تا حدودیکه توسط طرفها لازم پنداشته شود مساعد میگردد. تاجاییکه ضرور و مناسب پنداشته شود طرفها در جستجوی تفاهم و رضایت کشور های همسایه خواهند شد تا به عودت کننده گان اجازه دهند که بشکل ترانزیت از قلمرو شان جهت رسیدن به محلات اصلی شان در افغانستان از مستقیم ترین و مصئون ترین مسیر عبور نمایند.

ماده هژدهم

آگاهی از ماین ها

طرفها به همکاری خود ادامه خواهند داد، تا با مساعدت مالی حکومت ناروی از ارائه مشوره کافی برای افغانهایی عودت کننده در مورد خطرات ماین و مواد منفلق ناشده حصول اطمینان نمایند.

ماده نژدهم

پروگرام های عودت

حکومت ناروی در مطابقت با قوانین ملی خویش، هزینه سفر افغانهای را که تحت پوشش این تفاهم نامه بوطن خویش عودت مینمایند همراه با اثاثیه اضافی وقابل انتقال شان را با در نظر داشت پروگرام های مربوطه کشور ناروی بشمول مصارف اداری وترتیبات سفر، الی سر منزل نهایی شان در داخل افغانستان پرداخت خواهد نمود.

بر علاوه بمنظور تسهیل پروسه اسکان مجدد عودت کننده گان، حکومت ناروی همچنان یک محموله کمکی را برای افغانهای که تحت پوشش این تفاهم نامه عودت می نمایند پیشکش خواهد نمود، چگونگی پرداخت این مساعدت منوط با مشورت های سایر طرفها میباشد. توجه ویژه به نیازمندی های زنان،

اطفال و سایر اقشار آسیب پذیر طی پروگرام های عودت، معطوف خواهد شد. ارایه تخصیصات در مطابقت به پروگرام های عودت کشور ناروی عملی میگردد.

ماده بیستم

محموله مساعدتی در امر پیروسه استقرار مجدد

بمنظور ایجاد امکانات دوباره غرض تسهیل معیشت زندگی عودت کننده گان در داخل افغانستان با در نظر داشت نیازمندی های وسیعتر در قسمت اعمار و احیای مجدد افغانستان، حکومت ناروی بطور مطبوع حمایت از پروژه های جاری اعمار مجدد را در ساحات عودت ادامه خواهد داد.

ماده بیست و یکم

میکانیزم های هماهنگی

طرفها به منظور تطبیق این تفاهم نامه سه جانبه متعهد میگرددند تا بصورت همه جانبه بایکدیگر هماهنگی و مشورت نمایند. درین خصوص اطلاعات مربوطه، بجز از معلومات مشخص فردی در مورد ادعا های پناهجویی، بطور منظم بین آنها خاصاً مامورین نمایندگیهای دیپلماتیک کشور ناروی و جمهوری اسلامی افغانستان و دفاتر مربوط UNHCR در استوک هولم و کابل و سایر سازمان های دولتی و غیر دولتی در هر دو کشور تبادل خواهد شد.

نمایندگان توظیف شده طرفها، گروه کاری را جهت نظارت و بحث در تطبیق این تفاهم نامه تشکیل خواهند داد. این گروه کاری حداقل یکبار در شش ماه در اوسلو، کابل یا جینوا تشکیل جلسه خواهد داد، ولی ممکن است علاوه از آن نیز به درخواست یکی از طرفها جلسه دایر شود. این گروه کاری ممکن است، هرگاه مفید و مناسب تشخیص دهد، نمایندگان سایر سازمانها را در ظرفیت مشاوره به گفتگوها دعوت مینماید. اتخاذ تصمیم گروه کاری مبتنی بر توافق متقابل نمایندگان معرفی شده و یا بدیلهای ایشان صورت خواهد گرفت.

ماده بیست و دوم

پرسونل

حکومت ناروی و حکومت جمهوری اسلامی افغانستان در مطابقت با قوانین نافذ ملی خویش از طریق صدور ویزه های ضروری ورود و اقامت مقامات و کارمندان یکدیگر، UNHCR و سایر سازمانهای را که

در تطبیق و فراهم آوری تسهیلات در امر اجرای این تفاهم نامه سه جانبه کمک مینمایند، برای مسافرت به کشورهای خویش تسهیل خواهند کرد.

ماده بیست و سوم

تداوم اعتبار سایر موافقتنامه ها

این تفاهم نامه سبب متاثر شدن یا کاهش سایر اسناد، موافقتنامه ها، ترتیبات یا ساختارهای کاری بین طرفها نخواهد گردید و تا حدی که لازم یا قابل تطبیق باشد چنین اسناد، توافقات، ترتیبات و ساختارها طوری تطبیق گردند که قسمت از این تفاهم نامه را تشکیل داده و در تعقیب اهداف ان یعنی عودت و اسکان مجدد افغانها کمک نمایند.

ماده بیست و چهارم

اعتبار تفاهم نامه سه جانبه تحت ادارات حکومت انتقالی و دایمی در افغانستان

مواد مندرجه، این تفاهم نامه سه جانبه توسط ادارات حکومت که مطابق قرارداد (بن) ایجاد میگرددند کاملاً برسمیت شناخته خواهند شد، خصوصاً توسط حکومت دایمی که قرار پیشینی قرارداد متذکره ایجاد خواهد شد.

ماده بیست و پنجم

حل منازعات

هر سوالیکه در رابطه به تعبیر و تطبیق این تفاهم نامه سه جانبه و یا برای آنچه درین سند هیچ مفادی در مورد آن در نظر گرفته نشده باشد بمیان آید، بطور دوستانه از طریق مذاکرات و مشوره بین طرفها، حل و فصل خواهد گردید.

طرفها، خاصتاً میبایزند تا مسایل پیش آمده در قسمت اشخاص بدون تابعیت رسیدگی نمایند تا از وقوع آن جلوگیری نموده و راه حل ها برای مشکلات احتمالی کسانی که از آن متاثر میشوند را جستجو نمایند.

ماده بیست و ششم

ورود به مرحله اجرا

این تفاهم نامه سه جانبه بعد از امضا توسط طرفها به مرحله اجرا گزارده خواهد شد.

ماده بیست و هفتم

تعدیلات

این تفاهم نامه سه جانبه در موافقت متقابل بین طرفها، به صورت تحریری تعدیل خواهد گردید.

ماده بیست و هشتم

فسخ

این MOU بعد از امضاء توسط جوانب نافذ بوده والی یک سال بعد از تاریخ امضاء نافذ خواهد ماند این تفاهم نامه بشکل اوتوماتیک (خودبخودی) بصورت سالانه (برای مدت یک سال) تمدید خواهد شد مگر اینکه یکی از طرفها نیت غیرازان را بشکل کتبی حل اقل ۳۰ روز قبل اوانقضای تفاهم نامه اظهار نماید.

بدینوسیله هریکی از جوانب میتواند با ارائه اطلاعیه کتبی با سایر طرفها که از طریق مجرا های دیپلوماتیک فرستاده خواهد شد، این تفاهم نامه را فسخ نماید. این تفاهم نامه ۳۰ روز بعد از تاریخ ارائه چنین اطلاعیه به هریک از طرفهای دیگر فسخ خواهد شد.

به گواه مندرج، نمایندگان هریکی از طرفها در پای این تفاهم نامه سه جانبه امضاء نموده اند.

امضاء شده در کابل، بروزیکشنبه؛ ۱۰ جولای سال ۲۰۱۱ در سه نسخه، هریک به زبان انگلیسی، دری و نارویجیف که همه آنها دارای اعتبار مساوی اند. در صورت اختلاف در تعبیر، متن انگلیسی معتبر است.

به نمایندگی از جمهوری اسلامی افغانستان

جلالتماب دوکتور جماهیر انوری

وزیر امور مهاجرین و عودت کننده گان

به نمایندگی از حکومت شاهی ناروی

جلالتماب نوری هنتریم

به نمایندگی از کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان

خانم الیسندر اموریلی

معاون رئیس عمومی (سرپرست)، دفتر کمیشنری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهنده گان
در افغانستان .

ضمیمه

ماده ۱۹ این تفاهم نامه سه جانبه در مورد پروگرام های عودت افغانهای عودت کننده از کشور ناروی به افغانستان میباشد. اولاً، یک پروگرام عودت برای اشخاصی تحت کتگوری ۱ (افرادى که برایشان مقام پناهنده اعطاگردیده است) و در کتگوری ۲ (افراد که بدلائل بشری برای ایشان مجوز اقامت در ناروی اعطاگردیده است) شامل ماده سوم قرار میگیرند و ثانیاً یک پروگرام عودت داوطلبانه برای اشخاص که در کتگوری ۳ همین ماده موقعیت دارند، موجود است.

۱- پروگرام عودت برای اشخاصی که مقام پناهنده گى دارند یا برایشان مجوز اقامت بدلائل بشری اعطا گردیده است.

الف) ارایه مشورت و معلومات از جانب اداره مهاجرت و شورای مهاجرت ناروی.

ب) مساعدت مبلغ (۱۵.۰۰۰) NOK برای فی نفر.

ج) مصارف سفر و انتقال بار و اثاثیه آنها از نزدیک ترین میدان هوایی در داخل ناروی الی منزل مقصود نهایی شان در داخل افغانستان.

کدام ارزیابی ضروریات و تعیین حد نهایی برای فامیلها موجود نیست. برای اطفال نیز مطابق مقدار بزرگان پرداخت خواهد شد، وجه پرداختی مبلغ (۱۵.۰۰۰) NOK که مساوی به ۲.۲۵۵ دالرامریکایی میشود از ۸ جولای ۲۰۰۵ در نظر گرفته شده است، قرار است این مساعدت در امر پروسه اسکان مجدد در داخل افغانستان مورد استفاده قرار گیرد.

درخواست ها برای دریافت تخصیص مساعدتی فوق به اداره مهاجرت تسلیم می گردد.

۲- پروگرام عودت مساعدت شده برای افرادی که تصمیم درمورد درخواست پناه جویی شان گرفته نشده است و یا درخواست های شان بدین منظور رد گردیده است.

الف) ارایه مشورت و معلومات درمورد عودت توسط IOM

ب) در صورت ضرورت کمک در امر اخذ اسناد سفر.

ج) ترانسپورتیشن ایشان در داخل ناروی، پرواز به افغانستان و ترانسپورتیشن الی مقصد نهایی شان در داخل افغانستان.

د) کمک در میدان هوایی هنگام حرکت، انتقال و رسیدن

درخواستی ها در دفتر موسسه IOM مقیم شهر اوسلو تسلیم داده میشود قبل از اینکه IOM بتواند متقاضیان را کمک نماید، ایجاب تائید اداره مهاجرت و مقامات پولیس ناروی را مینماید.